

Iwona Dąbrowska, Boško Babič

Radzikowo Stare, woj. płockie. Stanowisko "Gaik"

Informator Archeologiczny : badania 21, 173

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RACIBÓRZ
woj. katowickie
Samak-Ostróg

patrz
późna średniowiecze

RACOT, gm. Kościeln
woj. łeszczyńskie
Stanowisko 18

patrz
neolit

RADZIKOWO STARE
woj. płockie
Stanowisko "Galk"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Epoki Metali
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Iwona Dąbrowska wspólnie z dr Bożko Babićm. Finansował IHKM PAN. Dziesiąty sezon badań. Wczesnośredniowieczny i średniowieczny ośrodek kultowy.

Badania wykopaliskowe prowadzone były wspólnie z archeologami z Instytutu Badania Kultury Słowian w Prilepie, w ramach polsko-jugosłowiańskiej umowy o współpracy.

Badanie stanowisko położone jest na północnym krańcu wsi Radzikowo Stare, na naturalnym wzniesieniu morenowym górującym nad okolicą. Posiada ono w profilu kształt ściętego stożka, w planie regularny, owalny o rozmiarach 40 x 60 m.

Wykopy koncentrowały się na północnym, stromym zboczu wzniesienia oraz na płaskowyżu w części wschodniej stanowiska. Przekopano łącznie 68 m² eksplorując sześć wykopów. Na północnym zboczu wzniesienia założono, na linii N-S, na przedłużeniu wykopów z lat ubiegłych, 3 wykopy o rozmiarach: 4 x 4 m, 4 x 4,5 m oraz 4 x 2,5 m, oznaczone cyframi: XLVI, LVI i LXVI. W wyniku badań w wykopach LVI i XLVI, odkryto w warstwie IV spaloną konstrukcję drewnianą stanowiącą najpewniej pozostałości schodów prowadzących na szczyt wzniesienia. Stanowiły ją poziome belki dębowe, półokrągłe w przekroju, o średnicach 9, 11 oraz 18 cm oraz podtrzymujące je słupy dębowe white prostopadłe do stoku wzniesienia. Szerokość odkrytej konstrukcji wynosiła ca 1,4 m. Wyraźnie czytelny zarys schodów uchwycono na profilach zachodnich obu wykopów. Ponadto w wykopach LXVI i LVI odkryto zagłębienie w podłożu calcowym posiadające w profilu kształt nieckowaty o szerokości średnio 5 m, maksymalnej głębokości 1,2 m. Wypełnisko obiektu, nazwanego "Rowem", stanowiła brunatna ziemia z licznymi kamieniami polnymi zlokalizowanymi głównie na jego dnie. W obrębie "Rowu", obok fragmentów naczyń wczesnośredniowiecznych, znaleziono żelazny grociek strzały z zadziórami oraz nóż żelazny. Szczegółowa analiza stratygraficzna, a także orientacja "Rowu" równoległa do podnóża wzniesienia, pozwala przypuszczać, iż odkryty obiekt stanowił najpewniej granicę pomiędzy wierzchołkiem wzniesienia, a pozostałą jego częścią. Udało się także stwierdzić, iż badana w roku bieżącym część wzniesienia została sztucznie usypana. Analiza warstw stratygraficznych pozwoliła wyodrębnić naturalny trzon wzniesienia morenowego. Na płaskowyżu, na polu ornym, w części wschodniej stanowiska, założono 3 wykopy badawcze o rozmiarach 4 x 2 m, oznaczone cyframi: XXXIVa, XXXIVb i XXXIVc. W wykopach XXXIVa i XXXIVb, pod warstwami ziemi ornej i szaro-żółtego piasku odkryto "Rów" analogiczny do opisanego wyżej. Posiadał on szerokość około 7 m, maksymalną głębokość 0,8 m, zorientowany równoległe do podnóża wzniesienia. Inwentarz "Rowu" na badanym odcinku stanowiły nie-liczne fragmenty naczyń wczesnośredniowiecznych.

Tagoroczny sezon wykopaliskowy dostarczył niezwykle cennych materiałów do rekonstrukcji zabudowy przestrzennej północno-wschodniej części stanowiska, a także do odtworzenia pierwotnej formy wzniesienia zwanego "Galkiem" potwierdzając raz jeszcze domniemanie, iż stanowiło ono pogański ośrodek kultowy we wczesnym średniowieczu.